

Parma Lund Kreutzmann,
Inuit Ataqtigiiit

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 179/2025-p akineqarnera

Asasara Parma Lund Kreutzmann,

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuussutigineqartut qujassutigaakka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

Ulloq: 10-11-2025
Suliap nr.: 2025 - 21619
Suliap nr.: 25851024

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisunut apeqqut:

- 1. Seeqqulersinnissamut siffialersinnissamullu suliaritinnissaminut utaqqisut tulleriiaarneqartarnerat suna aallaavigalu tulleriinnilersorneqartarpat?**

Tulleriiaarinermut piumasaqaatit:

Innuttaasut tamarmik pitsaasumik katsorsartinnissamut pisinnaatitaaffeqarput.

Piumasaqaatit suliaritinnissamut utaqqisut allattorsimaffianniittunik tulleriiaarinermut aallaavigineqartartut makkuupput:

- Anniaarujussuuartartut, piginnaasakillimasut sulisinnaajunnaarnissamulluunniit aarlerinaatillit suliaritinnissamut innersuunneqarsimasunik tulleriiaarinermi sallinneqarsinnaapput. Peruluttut suliaritinnissamut innersuunneqarneq ajorput, qulaanili taaneqartunik akornuteqaraangata piaarnerpaamik suliaritinnissamut neqeroorfigineqarsinnaapput. Tamatumani aalajangiinerit nakorsat nalilersuinerannik tamatigut tunngaveqartarput.

Suliaritinnissamut utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamut piumasaqaatit:

BMI-mut tunngatillugu piumasaqaatit:

Suliaritinnissamut innersuunneqartoq 40-t sinnernagu BMI-qassaaq (Body Mass Index). 35-t 40-llu akornanni BMI-qarpat, pilanneqarnermigut seeqqumigut atortulersinneqarsinnaanersoq nakorsanit nalilersorneqassaaq. BMI-a piumasaqaatinut naapertuutinnigippat, taava Steno Inuunerissaavik Kalaallit Nunaannut innersuunneqarsinnaavoq akuersissuteqaruni. Suliaritinnissamut innersuunneqarsinnaanngitsutut nalilerneqarpat, taava - nakorsat nalilersueqqinnerisa kingorna – Danmarkimi seeqqumigut atortulersilluni suliaritinnissamut innersuunneqarsinnaavoq. Suliaritinnissamut innersuunneqartup BMI-a piumasaqaatinut naapertuuppat suliarineqarsinnaasutullu nakorsanit nalilerneqarpat, taava nunatsinni nalinginnaasumik peqqissartinneqarnermi ilutigisaanik suliaritinnissamut innersuunneqarsinnaavoq.

Kigutitut tunngatillugu piumasaqaatit:

Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasoo kigutimigut akornuteqassanngilaq, (aamma qarngamigut), taakkunatigummi arlaatigut akornuteqarpat suljaritinnermi kingorna aseruuttoornissamut aarlerinaateqarsinnaammat. Ingammik siffiamikkut seeqqumikkulluunniit atortulersillutik suljaritittussanut taamaappoo. Qanikkummi aseruuttoorneqarpat, aavatigut siaruaattumik allatigut aseruunneqalersarneranik kinguneqarsinnaammat. Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasup kigutai piimasaqaatinut naapertuutinnigippata, taava nunatsinni qitiusumik kigutileriffimmi kigutileritinnissamut innersuunneqassaaq. Tamanna suljaritinnissamut utaqqisut allattorsimaffianni inissisimaffianut sunniuteqarsinnaavoq.

Immikkut eqqumaffiginiagassat:

Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasut utaqqisut allattorsimaffianni pisuni immikkut ittuni sallerpaanngortinneqarsinnaapput. Tamanna anniarujussuartartuni piginnaasakillissimasuniluunniit piaarnerpaamik suljaritinnissamut innersuunneqartariaqartutut nalilerneqarsimasunut atuuppoq. Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasoo sulisinnaajunnaarnissamut aarlerinaatilerujussuartut nalilerneqarpat, utaqqisut allattorsimaffianni sallerpaanngortinneqassanersoq nakorsanit immikkut nalilersorneqassaaq. Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasoo perululersimatillugu, suljaritinnissaralua amerlanertigut taamaatinneqartarpoq. Anniarujussuartartuusimappat aamma/imaluunniit piginnaasakillissimappat, taava periarfissami siullermi suljarineqarsinnaavoq. Tamanna pissanersoq nakorsanit nalilersorneqarneratigut aalajangerneqartarpoq.

Peqqissutsikkut killiffik suljaritinnissamullu qanoq piukkunnaateqartigineq:

Suljaritinnissamut innersuunneqarsimasoo peqqissutsimigut utaqqinermi allatut killiffeqalersimasinnaasarpoo, soorlu perululersimasinnaasarpoo, tamannalu suljarineqartussanngortitassatut piukkunnarunnaarsimasutut nalilerneqarneranik kinguneqartarpoq. Tassa suljaritinnissamut innersuunneqarsimasoo suljarineqartussanngortitassatut sulii piukkunneqarsinnaanersoq nakorsamit nalilersueqqissaarnera aallaavigalugu aalajangerneqartarpoq.

a. Tulleriaarineq qanoq sivisutigisumik utaqqisimanerat aallaavigineqartarpa?

Aap, apeqput 1-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

b. Qanoq perulutsigineri aallaavigalugit?

Aap, apeqput 1-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

c. Seeqqut, siffissat qanoq suljarisariaqartiginerat/nungullarsimatiginerat aallaavigalugu?

Aap, apeqput 1-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

2. Utaqqisup ukiui apeqqutaatinneqartarpat?

Aap, apeqqut 1-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

**3. Ilisimavarpuit suliaritinnissamut utaqqisarneq sivilisusinnaasarteq,
tamanna
aaqqiiviginiarlugu suliamik ingerlasoqarpa?**

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani pilatsittussanut uninngavimmiittut Danmarkimi suliarineqartussatut innersuunneqaratik nunatsinni suliarineqartarput. Taama periuseqarneq suliaritinnissamut innersuunneqarsimasunik amerlanerusunik aningaasaliissutinit atugassatut akuerisanut killigeqqusat iluanni pilataanissamik pisinnaatitseqataavoq.

Tapiliussatut politikikkut 2023-mi aningaasaliissuteqartoqarpoq, 2023-mi 2024-milu suliaritittut amerleriangaatsiarnerannik kinguneqartumik. Siffiakut atortuliilluni 2023-mi 2024-milu pilataanerit 79-iupput, seeqqukkullu pilataanerit 263-iullutik, taakkua 2021-mi 2022-milu siffiakut atortuliilluni pilataanernut 55-iusunut seeqqukkullu atortuliilluni pilataanernut 37-usunut sanilliullugit amerlanerungaatsiarput.

2024-mut aningaasanut inatsimmi 35 mio. kr.-nit peqqinnissaq pillugu isumaqatigiisummi 2023-meersumi pingaarnertut suliniutissat aningaasalersornissaannut immikkoortinneqarput. Taakkunanga 3. mio. kr.-t DIH-p pilatsittunut immikkoortortaqarfiata seeqqukkut siffiakullu suliaritinnissamut utaqqisut ikilisarnissaannut sulissuteqaannarsinnaanissaanut ukiumut aningaasaliissutigineqarput.

Pilatsittussanulli uninngavimmi suliaritittussanut inissaalatsineq aalajangersimasumillu atorfilinnik uninngasunik isumaginnittussanik sulisussaalatsineq ajornartorsiutaapput. Tamatuma saniatigut pilattaasarfik aalajangersimasumik atorfilinnik aamma sulisussaalatsinikuuvoq. Pissutsit taamaannerat ataatsimut isigigaanni pilattaasinnaassusikinnerunermik kinguneqarpoq.

Danmarkimi nunap immikkoortuini Dronning Ingridip Napparsimmavissuani sulisoqarniarnermi unammilligassanut ikiuussinnaasunik isumaqatigiinniarnissamut periarfissat maanna misissorneqarput.

**4. Maannakkut nunatsinni suliaritinnissaminut utaqqisut qassiuppat
qanorlu
sivilisutigisumik agguaqatigiisillugu utaqqisoqartarpa?**

Siffiakut atortulersillutik suliaritinnissamut utaqqisut 37-usut seeqqukkullu atortulersillutik suliaritinnissamut utaqqisut 351-iusut, kisitsisit 2025-mi oktobarip 17-ianeersut takutippaat.

Siffiakut atortulersillutik 2025-p qiteqqunnerata kingornagut pilatsittut suliaritinnissamut agguaqatigiisillugu ulluni 328-ni utaqqippat, seeqqukkullu atortulersillutik pilatsittut agguaqatigiisillugu ulluni 679-ni utaqqiillutik. Utaqqinerisa sivilisussusaat assigiinneq ajorput, tassani utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarsimasut - suliaritereerneq utaqqisulluunniit allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamut piumasaqaatinut

naapertuutinnnginnermik pissuteqartumik peerneqarsimasut - qanoq amerlatiginersut
apeqqutaalluni.

Inuulluaqqusillunga

Anna Wangenheim

Peqqissutsimut inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoq